

അനേകം മഹത്വങ്ങളുള്ള ഇമാം ബുസ്രിയുടെ ബുർദയാണ് താഴെ ദിവസവും അല്പമെങ്കിലും ചൊല്ലാൻ സമയം കണ്ടെത്തുക.

അർത്ഥങ്ങളില്ലാത്ത കോപിയും കൂടെയുണ്ട്. കൂടെയുള്ള Font കൾ Install ചെയ്യുന്നത് കൂടുതൽ ഭംഗിയിൽ കാണാൻ സഹായിക്കുന്നതാണ്. വേർഡ് ഫയലിൽ ആവശ്യമുള്ളവർ ബന്ധപ്പെടുക.

അർത്ഥങ്ങളിലോ മറോ തെറ്റുകൾ കണ്ടാൽ അറിയിക്കാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നു.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الحمد لله رب العالمین وصلى الله وسلم على سيدنا
محمد وعلى آله وصحبه أجمعین
قصيدة البُرْدَةِ المباركة للإمام شرف الدين أبي
عبد الله محمد بن سعيد البوصيري رحمه الله

مَوْلَايَ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا أَبَدًا   عَلَى حَبِيبِكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمْ

എന്റെ രക്ഷിതാവേ, സർവ്വ സൃഷ്ടികളിലും ഉത്തമരായ നിന്റെ ഹബീന്റെ മേലിൽ നീയെന്നുമെന്നും സ്വലാത്തും സലാമും ചൊരിയണേ.

أَمِنْ تَذَكَّرِ جِرَانَ بِذِي سَلَمٍ   مَزَجَتْ دَمْعًا جَرَى مِنْ مُقْلَةٍ بِدَمٍ

സലം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ദേശത്തിന്റെ അയൽക്കാരനെ ഓർത്തു കൊണ്ടാണോ നിന്റെ നയനങ്ങൾ നിന്നും കലർന്ന അശ്രു ഒഴുകുന്നത്?

أَمْ هَبَّتِ الرِّيحُ مِنْ تَلْقَاءِ كَاطِمَةٍ   وَأَوْمَضَ الْبَرْقُ فِي الظُّلْمَاءِ مِنْ إِضْمٍ

അതോ 'കാളിമ'യിൽ നിന്നു വീശിയെത്തുന്ന കാറ്റോ 'ഇളമി'ൽ നിന്ന് ഇരുട്ട് തുരന്നെത്തുന്ന മിന്നൽ പിണറോ നിന്റെ കണ്ണിരിനാധാരം?

فَمَا لِعَيْنَيْكَ أَنْ قُلْتَ اكْفُفْنَا هَمَاتًا   وَمَا لِقَلْبِكَ أَنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ يَهُمٍ

എന്തുപററി കണ്ണുകൾക്ക്? തടഞ്ഞിട്ടും ധാരമുറിയാതെ അവ അശ്രു പൊഴിക്കുന്നു. ഹൃദയത്തിനെന്തു പറി? ഒട്ടും ശാന്തമാവാതെ അതു ഭയവിഹ്വലാവുകയാണല്ലോ.

أَيَحْسَبُ الصَّبُّ أَنَّ الْحُبَّ مِنْكُمْ   مَا بَيْنَ مَنْسَجِمٍ مِنْهُ وَمُضْطَرِمٍ

ബാഷ്പം പ്രവഹിക്കുകയും ഹൃദയം പ്രകമ്പനം കൊള്ളുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അനുരാഗം ഒളിച്ചുവെക്കുക സുസാധ്യമാവുമെന്ന് അനുരക്തൻ കരുതുന്നുണ്ടോ?

لَوْلَا الْهَوَى لَمْ تُرِقْ دَمْعًا عَلَى طَلَلٍ   وَلَا أَرِقْتَ لِذِكْرِ الْبَانَ وَالْعَلَمِ

അനുരാഗം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രവാചക ഭവനത്തിന്റെ നഷ്ടാവശിഷ്ടങ്ങൾ ഓർത്തു നീ കണ്ണുനീർ വാർക്കുമായിരുന്നില്ല. 'ബാൻ' എന്ന സുഗന്ധച്ചെടിയോ 'അലം' പർവ്വതമോ നിന്റെ സുഖനിദ്രയെ അപഹരിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല.

فَكَيْفَ تُنْكِرُ حُبًّا بَعْدَمَا شَهِدْتَ   بِهِ عَلَيْكَ غُدُولُ الدَّمْعِ وَالسَّقَمِ

ഹൃദയവേദന, കണ്ണുനീർ എന്നീ രണ്ടു നീതിമാൻമാരായ സാക്ഷികൾ സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിരിക്കേ നിനക്കെങ്ങനെ നിന്റെ അനുരാഗത്തെ നിഷേധിക്കാനാവും?

وَأُثْبِتَ الْوَجْدُ خَطِيئَةَ وَضَيِّئِي   مِثْلَ الْبَهَارِ عَلَى خَدَّيْكَ وَالْغَنَمِ

നിന്റെ കപോലത്തിൽ 'അനം' ചെടിയെപ്പോലെ ചുവപ്പുരാശി പടർന്നതും നീ മെലിഞ്ഞു പീതവർണ്ണത്തിലുള്ള റോസാപ്പൂപോലെ ആയതും പ്രവാചക തിരുമേനിയോടുള്ള നിന്റെ അനുരാഗത്തിന്റെ സുദ്യുഷമായ തെളിവുകളാണ്.

نَعَمْ سَرَى طَيْفٌ مَنْ أَهْوَى فَأَرْقِيهِ   وَالْحُبُّ يَعْتَرِضُ اللَّذَاتِ بِالْأَلَمِ
 അതേ എന്റെ പ്രേമഭാജനം എന്റെ ഉറക്കം കെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാ രുചികളെയും
 കെടുത്തിക്കളയുന്നതാണല്ലോ പ്രണയവേദന.

يَا لَأَيْمِي فِي الْهَوَى الْعُذْرِيَّ مَعْدِرَةً   مَنِّي إِلَيْكَ وَلَوْ أَنْصَفْتَ لَمْ تَلِمِ
 പ്രവാചകനോടുള്ള എന്റെ തീവ്രാനുരാഗത്തെപ്പറ്റി എന്നെ ആക്ഷേപിക്കുന്നവനെ.
 എന്റെ ന്യായം നീ അംഗീകരിക്കുക. നീ നീതിമാനായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നെ
 ആക്ഷേപിക്കുമായിരുന്നില്ല. .

عَدْتُكَ حَالِي لَا سِرِّي بِمُسْتَتِرٍ   عَنِ الْوُشَاةِ وَلَا دَائِي بِمُنْحَسِمٍ
 എന്റെ സമിതിവിശേഷം നിന്നെയും ഗ്രസിക്കട്ടെ. ഏഷണി കൂട്ടുന്നവർക്ക്
 അജ്ഞാതമല്ലല്ലോ എന്റെ രഹസ്യം എന്റെ രോഗത്തിനു ശമനമില്ല. .

مَحْضَتِي النَّصْحَ لَكِنْ لَسْتُ أَسْمَعُهُ   إِنْ الْمَحِبَّ عَنِ الْعُدَالِ فِي صَمِّ
 നിഷ്കളങ്കം തന്നെ നിന്റെ ഉപദേശം. പക്ഷേ ഞാനതു ചെവിക്കൊള്ളുന്നില്ല.
 കുററപ്പെടുത്തുന്നവനെ കേൾക്കാൻ അനുരക്തൻ തയ്യാറാവുകയില്ല.

إِنِّي اتَّهَمْتُ نَصِيحَ الشَّيْبِ فِي عَذَلِي   وَالشَّيْبُ أَبْعَدُ فِي نَصْحٍ عَنِ التُّهْمِ
 നരയുടെ ഉപദേശത്തെ ഞാൻ വ്യഥാ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. നരയാണെങ്കിൽ ഉപദേശിക്കുന്ന
 വിഷയത്തിൽ തെറ്റിദ്ധാരണക്ക് അശേഷം ഇടം നൽകുന്നില്ല.

في التحذير من هوى النفس

فَإِنَّ أَمَّارَتِي بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظْتُ   مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْمَهْرَمِ
 ചീത്തയോടു ചായ്വു കാണിക്കുന്ന ദേഹം അജ്ഞത നിമിത്തം നരയുടെയും
 വാർധക്യത്തിന്റെയും മുന്നറിയിപ്പുകളെ അവഗണിച്ചു.

وَلَا أَعَدَّتْ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قَرَى   صَيَّفَ أَلَمٍ بِرَأْسِي غَيْرَ مُحْتَشِمٍ
 സുകൃതങ്ങളൊന്നും ഞാനൊരുക്കി
 ശിരസ്സിൽ നര വിരുന്നുവന്നപ്പോൾ വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല.

لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَنِّي مَا أَوْقَرُهُ   كَتَمْتُ سِرًّا بَدَا لِي مِنْهُ بِالْكَتَمِ
 നരയെ ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുകയില്ലെന്ന് അറിയാമായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാനാ രഹസ്യം ചായം
 തേച്ച് ഒളിപ്പിക്കുമായിരുന്നു.

مَنْ لِي بِرَدِّ جِمَاحٍ مِنْ غَوَايَتِهَا   كَمَا يُرَدُّ جِمَاحُ الْخَيْلِ بِاللِّجْمِ
 കുതിരയുടെ ധിക്കാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാണുണ്ട്. എന്റെ മാർഗ്ഗഭ്രംശത്തെ
 ആരു നിയന്ത്രിക്കും.

فَلَا تَرْمُ بِالْمَعَاصِي كَسْرَ شَهْوَتِهَا   إِنَّ الطَّعَامَ يُفَوِّي شَهْوَةَ النَّهْمِ
 കുററുകൃത്യങ്ങളിൽ മുഴുകി ശരീരത്തിന്റെ ആസക്തികളെ മറികടക്കാമെന്നു
 മോഹിക്കേണ്ട. ഭക്ഷണം ഭോജന പ്രിയന്റെ കൊതിയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയേ ഉള്ളൂ.

وَالنَّفْسُ كَالطِّفْلِ إِنْ تَهْمَلَهُ شَبَّ عَلَى   حُبِّ الرِّضَاعِ وَإِنْ تَنْفِطُمَهُ يَنْفِطُمِ
 നിറുത്താതെയിരുന്നാൽ യൗവനദശയിലും
 ശിശുവെപ്പോലെയാണു മനസ്സ്. മുലകുടി മുലകുടിക്കണമെന്ന ആഹ്ലം നിലനിൽക്കും.

فَاصْرِفْ هَوَاهَا وَحَازِرْ أَنْ تُؤَلِّيَهُ   إِنَّ الْهَوَى مَا تَوَلَّى يُصْمِمْ أَوْ يَصْمِ

ദേഹേച്ഛരയിൽ നിന്നകലുക. അതിനു കീഴ്പ്പെടുത്തു സൂക്ഷിക്കുക. ദേഹേച്ഛരയ്ക്കു വിധേയനായാൽ ജീവൻ അപകടത്തിലാവും. അല്ലെങ്കിൽ പാപത്തിലേക്കു വഴുതി വീഴും

وَزَاعِيهَا وَهِيَ فِي الْأَعْمَالِ سَائِمَةٌ   وَإِنْ هِيَ اسْتَحَلَّتِ الْمَرْعَىٰ فَلَا تَسْمُ

സൽക്കർമ്മങ്ങളിൽ വ്യാപരിക്കുമ്പോഴും ശരീരത്തിന്റെ കൊതികളെ സൂക്ഷിക്കണം. അതിന്റെ മേച്ചിൽ സ്ഥലം ഇഷ്ടമായിത്തോന്നിയാലും യഥേഷ്ടം മേയാൻ വിടരുത്.

كَمْ حَسَنَتْ لَذَّةَ لِلْمَرْءِ قَاتِلَةً   مِنْ حَيْثُ لَمْ يَذَرَ أَنَّ السَّمَّ فِي الدَّسَمِ

മാരകമായ എത്രയെത്ര സുഖാസ്വാദനങ്ങളാണു മനുഷ്യൻ നല്ലതെന്നു കരുതുന്നത്! കൊഴുപ്പുള്ള ഭക്ഷണത്തിൽ വിഷമുണ്ടെന്ന് അവനറിയുന്നില്ല.

وَإِخْشَ الدَّسَائِسِ مِنْ جُوعٍ وَمِنْ شَبَعٍ   فَرُبَّ مَخْمَصَةٍ شَرٌّ مِنَ الثُّخْمِ

വിശപ്പിന്റെയും അമിതഭോജനത്തിന്റെയും അപകടങ്ങളെ പേടിക്കണം. ദഹനക്കേടിനേക്കാൾ ആപല്കരമായിട്ടുണ്ടു പലപ്പോഴും വിശപ്പ്.

وَاسْتَفْرِغِ الدَّمَغَ مِنْ عَيْنٍ قَدْ امْتَلَأَتْ   مِنَ الْمَحَارِمِ وَالزَّمِّ حِمِيَةَ النَّدَمِ

നിഷിദ്ധമായ നോട്ടങ്ങളിൽ കണ്ണുപുണ്ടുപോയാൽ കണ്ണിരൊഴുക്കി പശ്ചാത്തപിക്കുക. വേദചിന്തയാകുന്ന സംരക്ഷണവലയത്തെ ഉറപ്പിച്ചു നിറുത്തുക.

وَخَالَفِ النَّفْسَ وَالشَّيْطَانَ وَأَعْصِهِمَا   وَإِنْ هُمَا مَحْضَاكَ التُّصْحَ فَأَتِهِمَا

ദേഹേച്ഛരയെയും പിശാചിനെയും ധിക്കരിക്കുക. അവയുടെ അഭിപ്രേരണകളെ വിപരീതാർത്ഥത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുക.

وَلَا تُطِعْ مِنْهُمَا خَصْمًا وَلَا حَكَمًا   فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكَمِ

പിശാചിന്റെയും ദേഹേച്ഛരയുടെയും തർക്കത്തെയോ ന്യായവിധിയേയോ അനുസരിക്കരുത്. ഇവരുടെ തർക്കത്തിന്റെയും ന്യായവിധിയുടെയും കൃത്യത്വം നിനക്കറിയാമല്ലോ.

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ قَوْلٍ بَلََا عَمَلٍ   لَقَدْ نَسَبْتُ بِهِ نَسْلًا لِذِي عُقْمٍ

കർമരഹിതമായ വാക്കിൽ നിന്നു ഞാൻ അല്ലാഹുവിൽ അഭയം തേടുന്നു. മച്ചിപ്പെണ്ണിനു മക്കളുണ്ടാവുമെന്നു പറയുന്നതു പോലെയാണല്ലോ പ്രവൃത്തിയില്ലാത്ത വാക്ക്.

وَمَا اسْتَقَمْتُ فَمَا قَوْلِي لَكَ اسْتَقِمْ   وَأَمْرُكَ الْخَيْرَ لَكِنْ مَا اتَّمَرْتُ بِهِ

ഞാൻ നിന്നോടു നന്മ ആജ്ഞാപിക്കുന്നു. ഞാനോ അതു പ്രവർത്തിക്കുന്നുമില്ല അപ്പോൾ നീ നേരെ ജീവിക്കണം എന്ന എന്റെ വാക്കിനെത്തർമം?

وَلَا تَزُودْتُ قَبْلَ الْمَوْتِ نَافِلَةً   وَلَمْ أُصَلِّ سِوَى فَرَضٍ وَلَمْ أُصُمْ

മരണം വരുന്നതിനുമുമ്പ് ഐശ്വരികാരാധനകളുടെ പാമേയം ഞാനൊരുക്കിയിട്ടില്ല. നിർബന്ധ നിസ്കാരവും വ്രതവുമല്ലാതെ ഞാനനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുമില്ല.

في مدح سيد المرسلين صلى الله عليه وسلم

ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْيَا الظَّالِمَ إِلَى   أَنْ اشْتَكَيْتَ قَدَمَاهُ الضَّرَّ مِنْ وَرَمٍ

നീർ വന്നു കാലുകൾ പരാതിപറയുമ്പോളും നിന്നു നിസ്കരിച്ചു രാത്രിയെ ജീവിപ്പിച്ചു പ്രവാചക ചര്യയോടു ഞാൻ അക്രമം കാണിച്ചു.

وَشَدَّ مِنْ سَعْبٍ أَحْشَاءَهُ وَطَوَى   تَحْتَ الْحِجَارَةِ كَشْحًا مُتَرَفَ الْأَدَمِ

വിശപ്പിന്റെ കാഠിന്യം മൂലം തിരുനബി صلى الله عليه وسلم തോൽച്ചുരുളിൽ കല്ലുകെട്ടി വയറിൽ ബന്ധിക്കുകയുണ്ടായി.

وَرَأَوْدُئُهُ الْجِبَالُ الشُّمَّ مِنْ ذَهَبٍ   عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَيَّمَا شَمَمٍ
കാഞ്ചന പർവ്വതങ്ങൾ അവിടുത്തെ മാടിവിളിച്ചു. പക്ഷേ അവിടുന്ന് പ്രലോഭിതനായില്ല.

وَأَكَّدَتْ زُهْدَهُ فِيهَا ضَرُورَتُهُ   إِنَّ الضَّرُورَةَ لَا تَعْدُو عَلَى الْعِصَمِ
പ്രവാചകന്റെ അഭിലാഷങ്ങൾ പർവ്വതങ്ങളെ വിനയാന്വിതമാക്കിയിരുന്നു. പക്ഷേ ആഗ്രഹങ്ങൾ പരിശുദ്ധരെ കീഴടക്കുന്നില്ല.

وَكَيفَ تَدْعُو إِلَى الدُّنْيَا ضَرُورَةٌ مَنْ   لَوْلَاهُ لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْعَدَمِ
ഐഹികമായ നേട്ടങ്ങളിലേക്കു താക്കളങ്ങനെ അവയെ ക്ഷണിക്കും? അങ്ങുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹു ഈ ലോകം തന്നെ സൃഷ്ടിക്കുമായിരുന്നില്ലല്ലോ.

مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ وَالثَّقَلَيْنِ   نِ وَالْفَرِيقَيْنِ مِنْ غَرْبٍ وَمِنْ عَجَمٍ
ഇരുലോകങ്ങൾക്കും ജീനുകൾക്കും മനുഷ്യർക്കും അറബികൾക്കും അനറബികൾക്കും നേതാവായ മുഹമ്മദ് നബി صلى الله عليه وسلم .

نَبِينَا الْأَمْرُ النَّاهِي فَلَا أَحَدٌ   أَبْرَ فِي قَوْلٍ لَا مِنْهُ وَلَا نَعَمٍ
നന്മ അനുശാസിക്കുകയും തിന്മ തടയുകയും ചെയ്യുന്ന നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ. വിധിക്കാനും വിലക്കാനും അവിടുത്തേക്കാൾ പുണ്യവാനായി ആരുമില്ല.

هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْجَى شِفَاعَتُهُ   لِكُلِّ هَوْلٍ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَحِمٍ
(പരലോകത്ത്) തുടരേത്തുടരെ വരുന്നതും ഭയാനകവുമായ വിപത്തുകളിൽ നിന്ന് ആളുകൾ രൂപാർത്ഥമായിട്ടെല്ലാ പ്രിയങ്കരൻ അവിടുന്ന്.

دَعَا إِلَى اللَّهِ فَالْمُسْتَمْسِكُونَ بِهِ   مُسْتَمْسِكُونَ بِحَبْلِ غَيْرِ مُنْقِصِمٍ
അവിടുന്ന് അല്ലാഹുവിലേക്കു വിളിച്ചു. അവിടുത്തെ മുറുകെ പിടിക്കുന്നവർ പൊട്ടാത്ത പാരം മുറുകെ പിടിച്ചു.

فَأَقَ النَّبِيِّنَ فِي خَلْقٍ وَفِي خَلْقٍ   وَلَمْ يُدْأُوهُ فِي عِلْمٍ وَلَا كَرَمٍ
ആകാരത്തിലും പ്രകൃതത്തിലും മറു പ്രവാചകന്മാരേക്കാൾ മീതെയാണവിടുന്ന്. അറിവിലും ശ്രേഷ്ഠതയിലും അവർ അവിടുത്തോടൊപ്പമെത്തുകയില്ല.

وَكُلُّهُمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ مُلْتَمِسٌ   غَرْفًا مِنَ الْبَحْرِ أَوْ رَشْفًا مِنَ الدَّيْمِ
അവിടുത്തെ ജ്ഞാനസമുദ്രത്തിൽ നിന്ന് ഒരു കോരൽ, അല്ലെങ്കിൽ ആ പേമാരിയിൽ നിന്ന് ഒരുതുളളി മാത്രമേ മറുളളവർ സ്വന്തമാക്കിയിട്ടുള്ളൂ.

وَوَاقِفُونَ لَدَيْهِ عِنْدَ حَدِّهِمْ   مِنْ نُقْطَةِ الْعِلْمِ أَوْ مِنْ شَكْلَةِ الْحَكْمِ
നബിയുടെ അതിർത്തിക്കപ്പുറം നിൽക്കുകയാണവർ. അറിവിന്റെ ഒരംശം, തത്വജ്ഞാനത്തിന്റെ ഒരുയാളം ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട്.

فَهُوَ الَّذِي تَمَّ مَعْنَاهُ وَصُورَتُهُ   ثُمَّ اصْطَفَاهُ حَبِيبًا بَارِئُ النَّسَمِ
ആന്തരികതലത്തിലും ബാഹ്യതലത്തിലും പൂർണനത്ര പ്രവാചകൻ. മനുഷ്യകുലത്തിന്റെ സ്രഷ്ടാവ് അവിടുത്തെ പ്രിയപ്പെട്ടവനായി തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു.

مَنْزَةً عَنْ شَرِيكَ فِي مَحَاسِنِهِ   فَجَوْهَرُ الْحُسْنِ فِيهِ غَيْرُ مُنْقَسِمٍ
രൂപസൗക്യമാദ്യത്തിൽ അതുല്യൻ! സൗന്ദര്യത്തിന്റെ അവിഭാജ്യമായ രത്നം!

دَعَا مَا ادَّعَتْهُ النَّصَارَى فِي نَبِيِّهِمْ   وَاحْتَكَمُوا بِمَا شَتَّتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتَكَمُوا
ക്രൈസ്തവർ തങ്ങളുടെ പ്രവാചകനെ കുറിച്ച് അതിരൂ കുവിഞ്ഞു വാദിച്ചതുപോലെ നീ ചെയ്യരുത്. പുണ്യസൂലിനെ യഥേഷ്ടം പുകഴ്ത്തുക. അതിൽ ദൃഢത പാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.

وَأَنْسُبُ إِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتُ مِنْ شَرَفٍ   وَأَنْسُبُ إِلَى قَدْرِهِ مَا شِئْتُ مِنْ عِظَمٍ
 സന്തതയോടു ചേർത്തു പറയുക. നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ശ്രേഷ്ഠത അവിടുത്തെ സന്തതയോടു ചേർത്തു പറയുക. നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന മഹത്വം അവിടുത്തെ പദവിയോടു ചേർത്തു പറയുക.

فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ   حَدٌّ فَيُعْرَبُ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمٍ
 ദൈവവ്യക്തിയുടെ ശ്രേഷ്ഠതയ്ക്ക് അറഹില്ല. പറയുന്നവന് തന്റെ വായകൊണ്ട് അതു പറഞ്ഞുതീർക്കുക സാധ്യവുമല്ല.

لَوْ نَأْسَبَتْ قَدْرَهُ آيَاتُهُ عِظَمًا   أَحْيَا اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى دَارِسَ الرَّمَمِ
 അവിടുത്തെ അതിമഹനീയങ്ങളായ ദിവ്യാൽഭൂത ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അവിടുത്തെ പദവിക്ക് തുല്യമായിരുന്നെങ്കിൽ അവിടുത്തെ പേരു ചേർത്ത് വിളിച്ചാൽ ദ്രവിച്ചു അസ്ഥികണക്കെയായവന് ജീവൻ കൈവന്നേനെ.

لَمْ يَمْتَحِنَّا بِمَا تَعَيَا الْعُقُولُ بِهِ   حَرِصًا عَلَيْنَا فَلَمْ تَرْتَبْ وَلَمْ نَهَمِ
 ബുദ്ധിയെ കൃഷ്ണാവിധം കാര്യങ്ങൾ സങ്കീർണ്ണമാക്കി അവിടുന്ന് നമ്മെ പരീക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. നമ്മോടുള്ള പ്രതിപത്തി കൊണ്ടാണത്. അതിനാൽ നമുക്കു സന്ദേഹമോ പരിഭ്രാന്തിയോ ഉണ്ടായില്ല.

أَعْيَا الْوَرَى فَهُمْ مَعْنَاهُ فَلَيْسَ يُرَى   فِي الْقُرْبِ وَالْبُعْدِ فِيهِ غَيْرُ مُنْفَحِمٍ
 അവിടുത്തെ സാരം ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ മനുഷ്യർ അശക്തരായിരിക്കുന്നു. അടുത്തുള്ളവനും അകലെയുള്ളവനും സാധിച്ചിട്ടില്ല അത്.

فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ أَنَّهُ بِشَرِّ   وَأَنَّهُ خَيْرٌ خَلَقَ اللَّهُ كَلِّهِمْ
 അവിടുത്തെ കുറിച്ചു നമുക്ക് ഏറിയാൽ അറിയുക അവിടുന്ന് മനുഷ്യനും അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമനും ആണെന്നത്രെ.

وَكُلُّ آيٍ أَتَى الرَّسُولَ الْكَرَامَ بِهَا   فَأَيَّمَا اتَّصَلَتْ مِنْ نُورِهِ بِهِمْ
 ശ്രേഷ്ഠരായ അല്ലാഹുവിന്റെ വ്യക്തിമാർക്കെല്ലാം ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ലഭിച്ചത് അവിടുത്തെ പ്രഭയിൽ നിന്നാണ്.

فَإِنَّهُ شَمْسٌ فَضْلٌ هُمْ كَوَاكِبُهَا   يُظْهِرْنَ أَنْوَارَهَا لِلنَّاسِ فِي الظُّلَمِ
 ശ്രേഷ്ഠതയുടെ സൂര്യനാണവിടുന്ന്. മറ്റു പ്രവാചകന്മാർ നക്ഷത്രങ്ങളും. തമസ്സിൽ ജനങ്ങൾക്കായി സൂര്യ വെളിച്ചം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുകയാണവർ.

أَكْرَمَ بِخُلُقِ نَبِيِّ زَانَهُ خُلُقٌ   بِالْحُسْنِ مُشْتَمِلٍ بِالْبِشْرِ مُتَّسِمٍ
 നബിയുടെ ആകാരത്തെ നീ ആദരിക്കുക. സുന്ദരവും പ്രസന്നവുമായ ഗുണവിശേഷങ്ങൾ അവിടുത്തെ സ്വഭാവത്തെ അലംകൃതമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

كَالزَّهْرِ فِي تَرْفٍ وَالْبَدْرِ فِي شَرَفٍ   وَالْبَحْرِ فِي كَرَمٍ وَالذَّهْرِ فِي هِمَمٍ
 ഓമനത്തത്തിൽ പൂ പോലെ. ശ്രേഷ്ഠതയിൽ തിങ്കൾ പോലെ. ഔദാര്യത്തിൽ സമുദ്രം പോലെ. കരുത്തിൽ കാലം പോലെ.

كَأَنَّهُ وَهُوَ فَرْدٌ مِنْ جَلَالَتِهِ   فِي عَسْكَرٍ حِينَ تَلْقَاهُ وَفِي حَشَمٍ
 ഏകാന്തതയിൽ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴും പ്രതാപം നിമിത്തം സൈന്യത്തോടോ പരിവാരത്തോടോ ഒപ്പമാണെന്നതുപോലെ.

كَأَيُّهَا اللَّوْلُؤُ الْمَكْنُونُ فِي صَدَفٍ   مِنْ مَعْدِنِي مَنْطِقٍ مِنْهُ وَمُتَّسِمٍ
 അവിടുത്തെ ഭാഷണവും മനസ്ഥിതവും ചിപ്പിയിലെ മുത്തുപോലെയാണ്.

لَا طِيبَ يَغْدِلُ تُرْبًا ضَمَّ أَعْظَمَهُ   طُوبَى لِمَنْتَشِقٍ مِنْهُ وَمُلْتَمِمْ
 അവിടുത്തെ ദേഹത്തിൽ പുരണ്ടിട്ടുള്ള മണ്ണിനോക്കുന്ന സുഗന്ധതൈലമില്ല. അതു

വാസനിക്കുന്നവർക്കും ചുംബിക്കുന്നവർക്കും മംഗളം.

في مولده عليه الصلاة والسلام

أَبَانَ مَوْلِدُهُ عَن طِيبِ عُنُصْرِهِ يَا طِيبَ مُبْتَدَأٍ مِنْهُ وَمُخْتَتَمِ
അവിടുത്തെ ജനനം തന്റെ വംശമഹിമയെ വെളിവാക്കുന്നു. എത്ര നല്ല തുടക്കം. എത്ര നല്ല ഒടുക്കം.

يَوْمَ تَفْرَسَ فِيهِ الْفُرْسُ أَنَّهُمْ قَدْ أَنْذَرُوا بِحُلُولِ الْبُؤْسِ وَالنَّقَمِ
പ്രയാഘാതവും ദുരിതവും തങ്ങളെ വലയം ചെയ്യുമെന്നു പേർഷ്യക്കാർക്കു മുന്നറിയിപ്പു നൽകപ്പെട്ടു, അന്നു.

وَبَاتَ إِيوَانَ كِسْرَى وَهُوَ مُنْصَدِّعٌ كَشَمَلِ أَصْحَابِ كِسْرَى غَيْرِ مُلْتَمِ
കിസ്റയുടെ കൊട്ടാരം നിലം പൊത്തി. പുനഃസംഘടിപ്പിക്കാൻ പറ്റാത്തവിധം സൈന്യം ശിഥിലമായി.

وَالنَّارُ خَامِدَةٌ الْأَنْفَاسِ مِنْ أَسْفِ عَلَيْهِ وَالتَّهْرُ سَاهِي الْعَيْنِ مِنْ سَدَمِ
ദുഃഖം നിമിത്തം അഗ്നിയൊരാധകരുടെ ജ്വലിക്കുന്ന തീയണഞ്ഞു. നദിയിൽ കല്ലും ചെളിയും നിറഞ്ഞു.

وَسَاءَ سَاوَةٌ أَنْ غَاضَتْ بُحَيْرَتُهَا وَرَدَّ وَارِدُهَا بِالْغَيْظِ حِينَ ظَمِي
സാവാ തടാകം വറ്റി. തദ്ദേശവാസികൾ വ്യസനിച്ചു. ദാഹിച്ചെത്തിയവർ കോപാകുലരായി മടങ്ങി.

كَأَنَّ بِالنَّارِ مَا بِالْمَاءِ مِنْ بَلَلٍ حُزْنًا وَبِالْمَاءِ مَا بِالنَّارِ مِنْ ضَرَمِ
വ്യസനം നിമിത്തം ജലത്തിന്റെ നനവ് തീയും തീനാളം ജലവുമായതുപോലെ ആയിരുന്നു അത്.

وَالجِنُّ تَهْتَفُ وَالْأَنْوَارُ سَاطِعَةٌ وَالْحَقُّ يَظْهَرُ مِنْ مَعْنَى وَمِنْ كَلِمِ
ജിന്നുകൾ കലഹിച്ചു കൂട്ടുന്നു. പ്രകാശങ്ങൾ പരക്കുന്നു. വചനത്തിൽ നിന്നും ആശയത്തിൽ നിന്നും സത്യം വെളിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

عَمُوا وَصَمُّوا فَأِغْلَانُ الْبَشَائِرِ لَمْ تُسْمَعْ وَبَارِقَةُ الْإِنْدَارِ لَمْ تُشَمِ
അവർ അന്ധരും ബധരരായിത്തീർന്നു. സുവാർത്തയുടെ വിളംബരമോ താക്കീതിന്റെ മിന്നൽപ്പിണറോ അവർ കേട്ടതും കണ്ടതുമില്ല.

مِنْ بَعْدِ مَا أَخْبَرَ الْأَقْوَامَ كَاهِنُهُمْ بِأَنْ دِينَهُمُ الْمَعُوجُ لَمْ يَقُمْ
തങ്ങളുടെ വക്രമതം നിലനിൽക്കുകയില്ലെന്നു ജ്യോൽസ്യൻമാർ അവരെ അറിയിച്ചതിനുശേഷവും.

وَبَعْدَ مَا عَايَنُوا فِي الْأَفْقِ مِنْ شُهْبٍ مُنْقَضَةٍ وَفَقَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ صَنْمِ
ചക്രവാളത്തിൽ ഉൽക്കകൾ പിശാചുക്കളെ എറിഞ്ഞോടിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നിട്ടും, ഭൂമിയിൽ വിഗ്രഹങ്ങൾ തലകുത്തി മറിഞ്ഞിട്ടും.

حَتَّى غَدَا عَنْ طَرِيقِ الْوَحْيِ مِنْهُمْ مَنَ الشَّيَاطِينِ يَفْقُو أَثَرَ مِنْهُمْ
വെളിപാട് ഒളിഞ്ഞുകേട്ട പിശാചുക്കൾ ഒന്നിനുപിറകെ ഒന്നായി ഓടിക്കപ്പെട്ടു.

كَأَنَّهُمْ هَرَبًا أَبْطَالُ أَبْرَهَةَ أَوْ عَسْكَرًا بِالْحَصَى مِنْ رَاحَتِيهِ رُمِي
യെന്നോടുന്നതിൽ അബ്റഹത്തിന്റെ പടയാളികളെ പ്പോലെയോ നബിയുടെ ഏറു

കിട്ടിയവരെപ്പോലെയാ ആയിരുന്നു അവർ.

نَبْدًا بِهِ بَعْدَ تَسْبِيحِ بَطْنِهِمَا   نَبْدَ الْمُسْبِحِ مِنْ أَحْسَاءِ مُلْتَقِمِ

അല്ലാഹുവിന്റെ പരിശുദ്ധിയെ വാഴ്ത്തിയ ശേഷം ഉള്ളും കൈയിലെ ചരൽ നബി صلى الله عليه وسلم എറിഞ്ഞു. മൽസ്യത്തിന്റെ ഉദരത്തിനകത്തുവെച്ചു റബ്ബിനെ പ്രകീർത്തിച്ച യൂനുസ് നബിയെ മൽസ്യം കരയിലേക്കെറിഞ്ഞതുപോലെ.

في معجزاته صلى الله عليه وسلم

جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَاجِدَةً   تَمْشِي إِلَيْهِ عَلَى سَاقِ بِلَا قَدَمِ

നബി വിളിച്ചപ്പോൾ മരങ്ങൾ സാഷ്ടാംഗം നമിച്ചു കാലുകളില്ലാതെ നടന്നു വന്നു.

كَأَنَّمَا سَطَّرَتْ سَطْرًا لَمَّا كَتَبَتْ   فُرُوعُهَا مِنْ بَدِيعِ الْخَطِّ فِي اللَّقَمِ

നേർരേഖയിലെ എഴുത്തുപോലെ കൊമ്പുകൾ നിവർത്തി, പുതുമയുള്ള രീതിയിലായിരുന്നു മരങ്ങളുടെ ഗമനം.

مِثْلَ الْغَمَامَةِ أَنَّى سَارَ سَائِرَةٌ   تَقِيهِ حَرَّ وَطَيْسٍ لِلْهَجِيرِ حَمِي

മധ്യാഹ്ന സൂര്യന്റെ കഠിന രശ്മികളെ തടുക്കാൻ മേഘങ്ങൾ നബിക്കു തുണ പോയ പ്രകാരം.

مِثْلَ الْغَمَامَةِ أَنَّى سَارَ سَائِرَةٌ   تَقِيهِ حَرَّ وَطَيْسٍ لِلْهَجِيرِ حَمِي

മധ്യാഹ്ന സൂര്യന്റെ കഠിന രശ്മികളെ തടുക്കാൻ മേഘങ്ങൾ നബിക്കു തുണ പോയ പ്രകാരം.

أَفْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُنْشَقِّ إِنَّ لَهُ   مِنْ قَلْبِهِ نَسْبَةً مَبْرُورَةَ الْقَسَمِ

പിളർക്കപ്പെട്ട ചന്ദ്രനു തിരുഹൃദയത്തോടു സാദൃശ്യമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ സത്യം ചെയ്തു പറയുന്നു.

وَمَا حَوَى الْغَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمٍ   وَكُلُّ طَرْفٍ مِنَ الْكُفَّارِ عَنْهُ عَمِي

നന്മയും ഉദാരതയും സൗർ ഗൃഹയിലൊളിച്ചപ്പോൾ ദൈവനിഷേധികളുടെ കണ്ണുകൾ കാഴ്ച കെട്ടതായിത്തീർന്നു.

فَالصِّدْقُ فِي الْغَارِ وَالصِّدِّيقُ لَمْ يَرِمَا   وَهُمْ يَقُولُونَ مَا بِالْغَارِ مِنْ أَرَمِ

സത്യസന്ധതയും സത്യസന്ധനും ഗൃഹയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കെ ശത്രുക്കൾ പറഞ്ഞു, അതിൽ ആരുമില്ലെന്ന്.

ظَنُّوا الْحَمَامَ وَظَنُّوا الْعَنْكَبُوتَ عَلَى   خَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَسْجُجْ وَلَمْ تَحْمِ

സൃഷ്ടികളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഗൃഹയ്ക്കു മീതെ ചിലന്തി വല കെട്ടുകയോ പാവാട് മുട്ടയിടുകയോ ഇല്ലെന്ന് അവർ നിനച്ചു.

وَقَايَةُ اللَّهِ أَغْنَتْ عَنْ مُضَاعَفَةِ   مِنَ الدُّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِنَ الْأُطْمِ

അല്ലാഹുവിന്റെ കാവൽ കോട്ടയുടെയും പടയകിയുടെയും ആവശ്യം ഇല്ലാതാക്കി.

مَا سَامَنِي الدَّهْرُ ضَيْمًا وَاسْتَجَرْتُ بِهِ   إِلَّا وَنِلْتُ جَوَارًا مِنْهُ لَمْ يَضْمِ

കാലം എന്നെ കഷ്ടപ്പെടുത്തിയപ്പോഴൊക്കെ അവിടുത്തെ അപദാനങ്ങൾ പാടുക വഴി എനിക്കു ഫലം ലഭിക്കാതിരുന്നില്ല.

وَلَا التَّمَسُّتُ غَيَّ الدَّارَيْنِ مِنْ يَدِهِ   إِلَّا اسْتَلَمْتُ التَّيْدَى مِنْ خَيْرِ مُسْتَلَمِ

നൽകുന്നവരിൽ ഉത്തമനായ അവിടുന്ന്, ഇരുവേനങ്ങളിലേക്കും ഐശ്വര്യം തേടിയപ്പോൾ എനിക്കു നൽകാതിരുന്നില്ല.

لَا تُنْكِرِ الْوَحْيَ مِنْ رُؤْيَاهُ إِنَّ لَهُ قَلْبًا إِذَا نَامَتِ الْعَيْنَانِ لَمْ يَنَمْ
 നിഷേധിക്കരുത്. പ്രവാചകരുടെ മിഴികൾ സ്വപ്നം വഴിയുള്ള ദിവ്യവെളിപാടിനെ ഉറങ്ങിയാലും ഹൃദയം ഉറങ്ങുന്നില്ല.

وَذَاكَ حِينَ بُلُوغٍ مِنْ نُبُوَّتِهِ فَلَيْسَ يُنْكِرُ فِيهِ حَالَ مُحْتَلِمٍ
 സ്വപ്ന വെളിപാട്. അതിനാൽ അതിനെ നിഷേധിക്കരുത്. പ്രവാചകരുടെ ലബ്ധിയോടടുത്തായിരുന്നു സ്വപ്നം മുതലായവ.

تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَحْيِي بِمُكْتَسَبٍ وَلَا نَبِيٌّ عَلَيَّ غَيْبٍ بِمُتَّهِمٍ
 അല്ലാഹു പരിശുദ്ധൻ. ദിവ്യബോധനം ആർജ്ജിച്ചെടുക്കുന്നതല്ല. അദ്ദേഹം കാര്യങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രവാചകനെ തെറ്റിദ്ധരിക്കേണ്ടതുമില്ല.

كَمْ أَبْرَأْتُ وَصَبًا بِاللَّمْسِ رَاحَتُهُ وَأَطْلَقْتُ أَرْبَاءً مِنْ رَبْقَةِ اللَّامِ
 എത്ര രോഗങ്ങൾ സ്പർശനം മൂലം അവിടുന്ന് സുഖപ്പെടുത്തി. എത്ര ബന്ധനസമരം അടിമത്തത്തിൽ നിന്ന് അവിടുന്ന് മോചിപ്പിച്ചു.

وَأُحِيَّتِ السَّنَةُ الشَّهْبَاءَ دَعْوَتُهُ حَتَّى حَكَتْ غُرَّةً فِي الْأَعْصِرِ الدُّهُمِ
 സമൃദ്ധിയുടെ കാലത്തിനു ശേഷം വരൾച്ചയുടെ കാലം വന്നപ്പോൾ പ്രാർത്ഥനയാൽ അവിടുന്ന് വരൾച്ചയുടെ കാലത്തെ ഹരിതാഭമാക്കുകയുണ്ടായി.

بِعَارِضٍ جَادٍ أَوْ خِلْتِ الْبَطَّاحَ بِهَا سَيْبٌ مِنَ الْيَمِّ أَوْ سَيْلٌ مِنَ الْعَرَمِ
 അവിടുത്തെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമായി മേഘം ജീവനുള്ളതായി. അണക്കെട്ട് പൊട്ടിയൊഴുകുന്നതുപോലെയോ സമുദ്രം പരന്നൊഴുകുന്നതുപോലെയോ പേമാരി വർഷിച്ചു.

في شرف القرآن ومدحه

دَعْنِي وَوَصْفِي آيَاتٍ لَهُ ظَهَرَتْ ظُهُورَ نَارِ الْقَرَى لَيْلًا عَلَى عِلْمٍ
 സദ്യയുടെ അറിയപ്പെടാത്ത മലമുകളിൽ തീയിടുന്നതുപോലെ അവിടുത്തെ ദിവ്യായത്സ്യങ്ങൾ ഞാൻ വിശദീകരിക്കാം.

فَالدُّرُ يُزْدَادُ حُسْنًا وَهُوَ مُنْتَضِمٌ وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدْرًا غَيْرَ مُنْتَظِمٍ
 കോർത്ത മുത്തിനു ഭംഗിയേറും. കോർക്കാത്ത മുത്തിനു മഹത്വം കുറയുന്നുമില്ല.

فَمَا تَطَاوُلُ آمَالِ الْمَدِيحِ إِلَى مَا فِيهِ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالشِّيمِ
 പ്രവാചക തിരുമേനിയുടെ സ്വഭാവ വൈശിഷ്ട്യവും ഗുണങ്ങളും വർണിക്കുക ഗായകന്റെ അശക്തിതരം.

آيَاتُ حَقٍّ مِنَ الرَّحْمَنِ مُخَدَّثَةٌ قَدِيمَةٌ صِفَةُ الْمُوصُوفِ بِالْقَدَمِ
 സത്യവചനങ്ങൾ കരുണാവാരിധിയിൽ നിന്നു വന്നവയാണ്. പ്രാചീനമായി പറയപ്പെട്ടവ. അനാദിയായവനിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടവ.

لَمْ تَقْتَرِنَ بِزَمَانٍ وَهِيَ تُخْبِرُنَا عَنْ الْمَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَامٍ
 ഇറം ഗോത്രങ്ങളെയും അന്തിമ കാലാതിവർത്തിയായ വചനങ്ങൾ. ആദ്യ പരിണാമത്തെയും കുറിച്ച് അവ പറയുന്നുണ്ട്.

دَامَتْ لَدَيْنَا فَفَاقَتْ كُلَّ مُعْجَزَةٍ مِنْ النَّبِيِّينَ إِذْ جَاءَتْ وَلَمْ تَدْمِ
 നമ്മുടെ മുഖിൽ അതെന്നെന്നും നിലകൊള്ളുന്നു. മററു പ്രവാചകന്മാരുടെ
 താൽകാലികമായി അൽഭുതവൃത്തികൾക്കെല്ലാം ഉപരിയണത്.

مُحَكَّمَاتٍ فَمَا تُبْقِينَ مِنْ شِبْهِهِ لَدِي شِقَاقٍ وَمَا تَبْغِينَ مِنْ حَكْمِ
 സുവ്യക്ത വചനങ്ങളത്രെ അവ. ഇതിരാളികളുണ്ടാക്കിയ ആശയക്കുഴപ്പങ്ങളെയെല്ലാം
 അത് നിഷ്പ്രഭമാക്കി. തെളിവുതേടി ഒരു വിധികർത്താവിനെ സമീപിക്കേണ്ട
 ആവശ്യമില്ല.

مَا حُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبٍ أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مُلْقِي السَّلَامِ
 എതിരാളികളുടെ മൂപ്പൻമാർ പത്തി മടക്കി സന്ധി ചെയ്തു പിൻവാങ്ങുകയും ചെയ്തു.

رَدَّتْ بِلَاغَتُهَا دَعْوَى مُعَارِضِهَا رَدَّ الْغَيُورِ يَدَ الْجَانِي عَنِ الْحَرَمِ
 വ്യർത്തൻ അതിന്റെ സാഹിത്യമേന്മകൊണ്ട് ശത്രുക്കളെ തടഞ്ഞു നിറുത്തുന്നു. ധർമ്മ
 നിഷ്ഠയുള്ള പുരുഷൻ തന്റെ വീട്ടുകാരികളെ അപമാ മാർഗത്തിൽ നിന്നു തടഞ്ഞു
 നിറുത്തുന്നതു പോലെ.

لَهَا مَعَانٍ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ وَفَوْقَ جَوْهَرِهِ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيمِ
 സമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകൾ പോലെ ഒന്നിനോടൊന്നു ബന്ധിതമാണ് അതിന്റെ
 ആശയശൃംഖല. മൂല്യത്തിലും ഗുണത്തിലും മുത്തുകളേക്കാൾ മികച്ചവയത്രെ അവ.

فَمَا تَعَدُّ وَلَا تُحْصَى عَجَائِبُهَا وَلَا تُسَامُ عَلَى الْإِكْثَارِ بِالسَّامِ
 അതിന്റെ ആശയങ്ങൾക്ക് അതിരില്ല. ആവർത്തിച്ചുള്ള പാരായണം
 മുഷിപ്പിച്ചുവാക്കുകയുമില്ല.

قَرَّتْ بِهَا عَيْنٌ قَارِبَهَا فَقُلْتُ لَهُ لَقَدْ ظَفِرْتَ بِجَبَلِ اللَّهِ فَاعْتَصِمِ
 ഓതുനവനു കൺകുളിർമ. ദൈവപാശത്താൽ നീ വിജയം വരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ
 നീ മുറുകെ പിടിക്കുക. എന്നു ഞാനവനോടു പറയുന്നു.

إِنْ تَنَلَهَا خَيْفَةٌ مِنْ حَرِّ نَارٍ لَطَى أَطْفَاتٍ حَرَّ لَطَى مِنْ وَرْدِهَا الشَّبَمِ
 ജ്വലിക്കുന്ന നരകാഗ്നിയെ ഭയന്നു നീ വ്യർത്തൻ പാരായണം ചെയ്താൽ അതിന്റെ
 തണുപ്പു കാരണം നരകം തണുക്കും.

كَأَنَّهَا الْحَوْضُ تَبِيضُ الْوُجُوهُ بِهِ مِنْ الْعُصَاةِ وَقَدْ جَاؤُوهُ كَالْحَمَمِ
 പാപത്തിന്റെ കരിപുരണ്ട മുഖങ്ങളെ തടാകത്തിലെ തീർത്ഥം കണക്കെ അത്
 വെളുപ്പിക്കും.

وَكَالصِّرَاطِ وَكَالْمِيزَانِ مَعْدَلَةٌ فَالْقِسْطُ مِنْ غَيْرِهَا فِي النَّاسِ لَمْ يَقُمْ
 അന്തിമ വിചാരണ വേളയിലെ ത്രാസ് പോലെയും സ്വീറാത് പാലം പോലെയും
 നീതിയൽ കണിശമാണത്. അതിന്റെ അഭാവത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നീതി നില
 നിൽക്കുകയില്ല.

لَا تَعْجَبَنَّ لِحُسُودِ رَاحٍ يُنْكَرُهَا تَجَاهُلًا وَهُوَ عَيْنُ الْحَاذِقِ الْفَهْمِ
 ബുദ്ധിശാലിയും ഉൾക്കാഴ്ചയുള്ളവനും വിവരക്കേടു നടിച്ചുകൊണ്ട് അസൂയ മൂലം
 അതിനെ നിഷേധിക്കാൻ തുനിഞ്ഞാൽ നീ അൽഭുതപ്പെടേണ്ട.

قَدْ تُنْكَرُ الْعَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَدٍ وَيُنْكَرُ الْفَمُ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمٍ
 ചെങ്കണ്ണ് പിടിച്ചെടുത്ത് കണ്ണ് സൂര്യപ്രകാശത്തെ വെറുക്കും. പനി പിടിച്ചവന്റെ വായ

في إسرائه ومعراجه صلى الله عليه وسلم

يَا خَيْرَ مَنْ يَمَمَ الْعَافُونَ سَاحَتَهُ   سَعِيًّا وَفَوْقَ مُتُونِ الْأَيْتِقِ الرُّسْمِ

കാൽനടയായും ഒട്ടകപ്പുറത്തും ആരുടെ വെമ്പർ സന്ദർശിക്കാൻ ജനങ്ങൾ ആശിച്ചു പുറപ്പെടുന്നുവോ അവരിൽ ഉത്തമനായ നബിയേ!

وَمَنْ هُوَ الْآيَةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرٍ   وَمَنْ هُوَ النَّعْمَةُ الْعُظْمَى لِمُعْتَمِرٍ

വിചാരശീലമുള്ളവർക്ക് ഏറ്റവും വലിയ ദൃഷ്ടാന്തമാണവിടുന്ന്. അനുഗ്രഹം തേടുന്നവർക്ക് ഏറ്റവും വലിയ അനുഗ്രഹവും.

سَرَيْتَ مِنْ حَرَمٍ لَيْلًا إِلَى حَرَمٍ   كَمَا سَرَى الْبَدْرُ فِي دَاجٍ مِنَ الظُّلَمِ

ഇരുൾ മുറിയ രാവിൽ പൂർണ്ണ ചന്ദ്രൻ ഒരു താവളത്തിൽ നിന്നു മറെറൊന്നിലേക്കു സഞ്ചരിക്കുന്നതുപോലെ അങ്ങ രാത്രി മസജിദിൽ ഹറാമിൽ നിന്നു മസജിദിൽ അഖ്സയിലേക്കു സഞ്ചരിക്കുകയുണ്ടായി.

وَبِتَّ تَرْقَى إِلَى أَنْ نَلْتَ مَنْزِلَةً   مِنْ قَابِ قَوْسَيْنِ لَمْ تُدْرِكْ وَلَمْ تُرْمِ

തുടർന്ന് അതേ രാത്രി താക്കൾ അത്യുന്നത സ്ഥാനത്തേക്ക് ആരോഹണം ചെയ്തു. ആർക്കും ലഭിക്കാത്തതും ആർക്കും പ്രാപിക്കാനാവാത്തതുമാണ് ആ മഹനീയ പദവി.

وَقَدَّمْتِكَ جَمِيعَ الْأَنْبِيَاءِ بِهَا   وَالرُّسُلَ تَقْدِيمَ مَخْدُومٍ عَلَى خَدَمِ

സർവ്വ പ്രവാചകന്മാരും അങ്ങയ്ക്ക് മുന്തിയ പദവി നൽകി. ദാസന്മാരേക്കാൾ യജമാനനെ പരിഗണിക്കുന്നതുപോലെ.

وَأَنْتَ تَحْتَرِقُ السَّبْعَ الطَّبَاقَ بِهِمْ   فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعِلْمِ

സപ്തകാശങ്ങളെയും അങ്ങ മുറിച്ചു കടന്നു. അങ്ങാകുന്നു പതാകവാഹകനും.

حَتَّى إِذَا لَمْ تَدْعُ شَأْوًا لِمُسْتَبِقٍ   مِنْ الدُّنُوِّ وَلَا مَرْقَى لِمُسْتَتِمٍ

ഇടം അവശേഷിക്കാത്തവിധം അങ്ങ അല്ലാഹുവുമായി അടുത്തു കഴിഞ്ഞു.

خَفَضْتَ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ   نُودِيَتْ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمُفْرَدِ الْعِلْمِ

ഒരേയൊരു പേരായി ഉന്നതങ്ങളിൽ അങ്ങ വിളിക്കപ്പെട്ടു. എല്ലാ പദവികൾക്കും ഉപരിയായ പദവി അങ്ങയ്ക്കു കൈവന്നു.

كَيْمَا تَفُوزَ بِوَصْلِ أَيِّ مُسْتَبِرٍ   عَنِ الْعِيُونَ وَسِرِّ أَيِّ مُكْتَمِ

കണ്ണുകൾക്കു പിന്തുടരാനാവാത്ത അത്യുന്നത പദവിയും നിത്യവശരഹസ്യവും അങ്ങയ്ക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി.

فَحُزَّتْ كُلُّ فَخَارٍ غَيْرِ مُشْتَرَكٍ   وَجُزَّتْ كُلُّ مَقَامٍ غَيْرِ مُزْدَحَمِ

മററാറും പങ്കു വെക്കാനില്ലാതെ മഹത്വങ്ങളെല്ലാം അങ്ങ കരസ്ഥമാക്കി. ആൾത്തീരക്കില്ലാതെ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്ക് ലഭ്യമാവുകയും ചെയ്തു.

وَجَلَّ مِقْدَارُ مَا أُوتِيَتْ مِنْ رَبِّ   وَعَزَّ إِدْرَاكُ مَا أُوتِيَتْ مِنْ نَعَمِ

അങ്ങയ്ക്കു ലഭിച്ച പദവി മഹത്വപൂർണ്ണമെത്രെ. അങ്ങയ്ക്കു ലഭിച്ച അനുഗ്രഹങ്ങൾ സീമാതീതവും.

بِشْرَى لَنَا مَعْشَرَ الْإِسْلَامِ إِنْ لَنَا   مِنْ الْعِنَايَةِ رُكْنًا غَيْرَ مِنْهُمْ

ഇസ്‌ലാമിക സമൂഹമേ സന്തോഷിക്കുക. ഒരിക്കലും തകർന്നു പോവാത്ത സ്തംഭം നമുക്കുണ്ട്.

لَمَّا دَعَى اللَّهُ ذَاعِينََا لِطَاعَتِهِ بِأَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأُمَمِ

അല്ലാഹുവെ അനുസരിക്കുന്നതിലേക്കു നമ്മെ ക്ഷണിക്കാൻ നിയുക്തനായ നബി. അവിടുത്തെ 'ദൈവ ദൂതരിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ' എന്നു വിളിക്കുക വഴി അല്ലാഹു നമ്മെ സമാദരണീയ സമൂഹമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

في جهاد النبي صلى الله عليه وسلم

رَاعَتْ قُلُوبَ الْعِدَا أَبَاءَ بَعْتَهُ كِبَاءَ أَجْفَلَتْ غُفْلًا مِنَ الْغَمِّ

നബിയെ നിയോഗിച്ചതറിഞ്ഞു ശത്രുക്കൾ വിറകൊണ്ടു. പുൽമേടുകളിൽ അലസം മേഞ്ഞു നടക്കുന്ന ആട്ടിൻകുട്ടികൾ സിംഹത്തിന്റെ ഗർജനം കേട്ടിട്ടെന്നപോലെ.

مَا زَالَ يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مَعْتَرِكٍ حَتَّى حَكُوا بِالْفَنَاءِ لَحْمًا عَلَى وَضَمِّ

രണാങ്കണങ്ങളിലെല്ലാം അവിടുന്ന് പൊരുതി. മാംസ വിൽപ്പനക്കാരന്റെ പലകയിൽ തറച്ചിട്ട ഇറച്ചിപോലെയായി ശത്രുക്കൾ.

وَدُّوا الْفِرَارَ فَكَادُوا يَغْبِطُونَ بِهِ أَشْلَاءَ شَالَتْ مَعَ الْعِقْبَانِ وَالرَّحِمِ

അവയവങ്ങൾ പരുന്തും കഴുകനും കൊണ്ടു പോയെങ്കിൽ എന്ന് ആവരാഗ്രഹിച്ചു. യുദ്ധമുഖത്തു നിന്ന് ഓടികൊണ്ടുപോകാനും അവർ വെമ്പി.

تَمْضِي اللَّيَالِي وَلَا يَدْرُونَ عِدَّتَهَا مَا لَمْ تَكُنْ مِنْ لِيَالِي الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ

യുദ്ധം നിഷീലമായ മാസങ്ങളുടെ ദിനരാത്രങ്ങൾ വരുന്നതും പോവുന്നതും ഭയ വെപ്രാളങ്ങൾ നിമിത്തം ശത്രുക്കൾക്കു കണക്കു കൂട്ടാനാവാതെയായി.

كَأَنَّمَا الدِّينُ ضَيْفٌ حَلَّ سَاحَتَهُمْ بِكُلِّ قَرْمٍ إِلَى لَحْمِ الْعِدَا قَرْمِ

അവരുടെ മുററത്തെത്തിയ അതിഥിയായിരുന്നു ഇസ്‌ലാം. ശത്രുക്കളെ അത് വേട്ടയാടി.

يَجْرُ بِحَرْ خَمِيسٍ فَوْقَ سَابِحَةٍ تَرْمِي بِمَوْجٍ مِنَ الْأَبْطَالِ مُلْتَطِمِ

പഞ്ച മഹാസമുദ്രങ്ങൾ പോലെ അഞ്ച് അശ്വ സേനകളാണ് അതിനെ നയിച്ചത്. ധീരയോദ്ധാക്കൾ തിരമാലകളെപ്പോലെ മുനോഷ്ഠി ഗമിച്ചു.

مِنْ كُلِّ مُنْتَدِبٍ لِلَّهِ مُحْتَسِبِ يَسْطُو بِمُسْتَأْصِلٍ لِلْكَفْرِ مُصْطَلِمِ

അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതിഫലവും തിൻമയുടെ വിപാടനവും കൊതിച്ച് ആയുധ പാണികളായി അവർ അടരാടി.

حَتَّى غَدَتْ مِلَّةَ الْإِسْلَامِ وَهِيَ بِهِمْ مِنْ بَعْدِ غُرْبَتِهَا مَوْصُولَةَ الرَّحِمِ

അന്യോന്യം അപരിചിതരായിരുന്നവരെ കുടുംബ ബന്ധത്തിന്റെ പാശം കൊണ്ട് ഇസ്‌ലാം കൂട്ടിയിണക്കി.

مَكْفُولَةٌ أَبَدًا مِنْهُمْ بِخَيْرِ أَبٍ وَخَيْرِ بَعْلِ فَلَمْ تَيْتَمِ وَلَمْ تَتَّمِ

ഉത്തമ പിതാവും ഉത്തമ ഭർത്താവുമായ മുഹമ്മദ് നബി صلى الله عليه وسلم മുഖേന ശത്രുക്കളിൽ നിന്ന് അവർ രക്ഷപ്പെട്ടു. അനാഥത്വമോ വൈധവ്യമോ അവരെ ബാധിച്ചില്ല.

هُمُ الْجَبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مُصَادِمُهُمْ مَاذَا لَقِيَ مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُصْطَلِمِ

പ്രതിരോധത്തിന്റെ മലകളാണവർ. സർവം തരിപ്പണമായ ആ രണങ്കണത്തിൽ എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്ന് ശത്രുക്കളോടു ചോദിച്ചുനോക്കൂ.

وَسَلَّ حُنَيْنًا وَسَلَّ بَدْرًا وَسَلَّ أُحُدًا   فُصُولٌ حَتْفٌ لَهُمْ أَذْهَىٰ مِنَ الْوَحْمِ

ബദറിനോടും ഉഹ്ദിനോടും ഹുനയ്നോടും ചോദിക്കുക. ശത്രുക്കൾക്കു വിഷ്വചികയേക്കാൾ കടുത്ത നാശത്തിന്റെ ദിനങ്ങളായിരുന്നു അവ.

الْمُصَدِّرِ الْبَيْضِ حُمْرًا بَعْدَ مَا وَرَدَتْ   مِنَ الْعِدَا كُلِّ مُسْوَدٍّ مِنَ اللَّمَمِ

വെളുത്ത ഖഡ്ഗങ്ങളെ അവർ ചുവപ്പു വർണ്ണമണിയിച്ചു. ശത്രുക്കളുടെ കറുത്ത തലകളിൽ പ്രയോഗിച്ചു കൊണ്ട്.

وَالْكَاتِبِينَ بِسُومِ الْخَطِّ مَا تَرَكَتْ   أَقْلَامُهُمْ حَرْفَ جِسْمٍ غَيْرِ مُنْعَجِمِ

വരയുള്ള കൃന്തങ്ങൾ പേനകളാക്കി അവരെഴുതി. ശത്രു ശരീരങ്ങളാകുന്ന അക്ഷരങ്ങളിൽ അവർ പുളളികളിട്ടു.

شَاكِي السَّلَاحِ لَهُمْ سِمَىٰ تُمَيِّزُهُمْ   وَالْوَرْدُ يَمْتَازُ بِالسِّمَىٰ عَنِ السَّلَمِ

അവർ സായുധരാണ്. പക്ഷേ 'സലം' പൂഷ്പത്തിൽ നിന്നു പനിനീർപൂവിനെ തിരിച്ചറിയാവുന്നതുപോലെ അടയാളം കൊണ്ട് അവരെ ശത്രുക്കളിൽ നിന്നു തിരിച്ചറിയാം.

تُهْدِي إِلَيْكَ رِيَّاحُ النَّصْرِ نَشْرَهُمْ   فَتَحْسَبُ الزَّهْرَ فِي الْأَكْمَامِ كُلِّ كَمِي

വിജയത്തിന്റെ കാറ്റിൽ കീർത്തിയുടെ പരിമളം. പടയകിയണിഞ്ഞവരെല്ലാം പനിനീർപൂവിന്റെ ദളങ്ങളാണെന്നു നിനക്കു തോന്നും.

كَأَنَّهُمْ فِي ظُهُورِ الْخَيْلِ نَبَتْ رُبًّا   مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ

കൃതിരപ്പറത്ത് അവർ പർവ്വതമുകളിലെ 'റുബാ' വൃക്ഷത്തെപ്പോലെയാണത്രെ. അവർ ദുഃഖചിത്തരും കരുണരുമായതു കൊണ്ടാണങ്ങനെ. ജീനിയിൽ കയറുകൊണ്ടു കെട്ടിയതിനാലല്ല.

طَارَتْ قُلُوبُ الْعِدَا مِنْ بَأْسِهِمْ فَرَقًا   فَمَا تَفَرَّقَ بَيْنَ الْبَهْمِ وَالْبَهْمِ

യോദ്ധാക്കളെയും ആട്ടിൻകുട്ടികളെയും വേർതിരിച്ചറിയാൻ പററാത്തവിധം ശത്രുഹൃദയങ്ങളെ യുദ്ധനെപ്പുണിയാൽ അവർ പരിഭ്രാന്തിയിലാഴ്ത്തി.

وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ نُصْرَتُهُ   إِنْ تَلَقَّه الْأَسَدُ فِي آجَامِهَا تَجِمِ

അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതന്റെ സഹായമുള്ളവരെ സിംഹങ്ങൾ അവയുടെ ഗുഹകളിൽ വെച്ചുകണ്ടാൽപോലും ഭയപ്പെടും.

وَلَنْ تَرَىٰ مِنْ وَلِيٍّ غَيْرٍ مُنْتَصِرٍ   بِهِ وَلَا مِنْ عَدُوٍّ غَيْرٍ مُنْقَصِمِ

അവിടുത്തെ സഹായം ലഭിക്കാത്ത മിത്രമില്ല. പരാജയം രുചിക്കാത്ത ശത്രുവുമില്ല.

أَحَلَّ أُمَّتَهُ فِي حَرَزٍ مَلَّتَهُ   كَاللَّيْثِ حَلَّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجَمِ

സ്വസമുദായത്തെ അവിടുന്ന് സുദ്രമായ കോട്ടകളിൽ സംരക്ഷിച്ചു. സിംഹം കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഗുഹയിൽ സംരക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ.

كَمْ جَدَلَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلٍ   فِيهِ وَكَمْ خَصِمَ الْبُرْهَانَ مِنْ خَصِمِ

അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ കൊണ്ട് അവിടുന്ന് എത്ര തർക്കങ്ങൾ അതിജയിച്ചു! തെളിവുകൾകൊണ്ട് എത്ര എതിർവാദങ്ങളെ നേരിട്ടു!

كَفَّاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مُعْجَزَةً   فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالَّتَّادِيْبِ فِي الْيُتْمِ

അജ്ഞാനയുഗത്തിലെ ജ്ഞാനം നിറഞ്ഞ നിരക്ഷരത. അനാഥത്വത്തിലും ആർജിച്ച സംസ്കാര സമ്പന്നത. അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തമായി ഇത്രയും തന്നെ മതി.

في التوسل بالنبي صلى الله عليه وسلم

خَدَمْتُهُ بِمَدِيحٍ أَسْتَقِيلُ بِهِ ذُنُوبَ عُمْرٍ مَضَى فِي الشَّعْرِ وَالْخِدَامِ
 ഞാനവിടുത്തെ അപദാനങ്ങൾ വാഴ്ത്തുന്നത് എന്റെ കാവ്യ ജീവിതത്തിലേയും
 ഔദ്യോഗിക സേവനകാലത്തെയും പാപങ്ങൾ മായ്ക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാകുന്നു.

إِذْ قَلَّدَانِي مَا تُخْشَى عَوَاقِبُهُ كَأَنِّي بِهِمَا هَدِيٌّ مِنَ النَّعَمِ
 ഖണ്ഠാഭരണമായിത്തീർന്ന പാപങ്ങളെ കുറിച്ച ഭീതി നിമിത്തം അറവുശാലയിലേക്കു
 നയിക്കപ്പെടുന്ന ബലി മൃഗത്തെപ്പോലെയായിട്ടുണ്ട് ഞാൻ.

أَطَعْتُ غِيَّ الصَّبَا فِي الْحَالَتَيْنِ وَمَا حَصَلْتُ إِلَّا عَلَى الْإِتَامِ وَالنَّدَمِ
 രണ്ടവസ്ഥകളിലും യുവ സഹചര്യ ചാപല്യത്തിനു ഞാൻ വിധേയനായി. ഫാപവും
 വേദവ്യമാണെന്റെ സമ്പാദ്യം.

فِيَا خَسَارَةَ نَفْسٍ فِي تَجَارَتِهَا لَمْ تَشْتَرِ الدِّينَ بِالْذُّنُوبِ وَلَمْ تُسْمِ
 ഹാ, എന്റെ നഷ്ടമേ! ഇഹത്തിനു പകരം മതത്തെ ഞാൻ വാങ്ങുകയുണ്ടായില്ല.

وَمَنْ يَبِيعُ آجَالًا مِنْهُ بِعَاجِلِهِ يَبِيعُ لَهُ الْغَيْبُ فِي يَبِيعُ وَفِي سَلَمِ
 പരലോകം നഷ്ടപ്പെടുത്തി ഇഹലോകം വാങ്ങുന്നവൻ തന്റെ ഇടപാടിൽ
 വഞ്ചിതനായിരിക്കുന്നു.

إِنْ آتَ ذَنْبًا فَمَا عَهْدِي بِمُنْتَقِضِ مِنَ النَّبِيِّ وَلَا حَبْلِي بِمُنْصَرَمِ
 നബിയുമായുള്ള കരാർ ലംഘിച്ചു കൊണ്ടല്ല ഞാൻ തെറ്റു ചെയ്തത്.
 അവിടുന്നുമായുള്ള എന്റെ ബന്ധം മുറിഞ്ഞിട്ടുമില്ല.

فَإِنْ لِي ذِمَّةٌ مِنْهُ بِتَسْمِيَّتِي مُحَمَّدًا وَهُوَ أَوْفَى الْخَلْقِ بِالذَّمِّ
 എന്റെ പേർ മുഹമ്മദ് എന്നാകയാൽ അവിടുന്നുമായി എനിക്കൊരു കരാറുണ്ട്.
 ഏറ്റവും ഭംഗിയായി കരാർ പാലിക്കുന്നവരാണ് തിരു നബി صلى الله عليه وسلم.

إِنْ لَمْ يَكُنْ فِي مَعَادِي آخِذًا بِيَدِي فَضْلًا وَإِلَّا فَقُلْ يَا زَلَّةَ الْقَدَمِ
 എന്റെ കൈപിടിക്കാൻ അവിടുന്നില്ലെങ്കിൽ 'അടിയെററിയവനേ' എന്നു നീ എന്നെ
 വിളിക്കുക.

حَاشَاهُ أَنْ يُحْرِمَ الرَّاجِيَ مَكَارِمَهُ أَوْ يَرْجِعَ الْجَارُ مِنْهُ غَيْرَ مُحْتَرَمِ
 ഔദാര്യം തേടി വരുന്നവരെയും ശരണാർഥികളേയും അവിടുന്ന് വെറും കൈയോടെ
 മടക്കുകയില്ല.

وَمُنْذُ أَلَزَمْتُ أَفْكَارِي مَدَائِحَهُ وَجَدْتُهُ لَخْلَاصِي خَيْرٍ مُلْتَزِمِ
 എന്റെ ചിന്തകളെ അവിടുത്തെ അപദാനത്തിൽ വ്യാപരിച്ചതു മുതൽ അവിടുത്തെ
 നിർലോഭമായ അനുഗ്രഹം എനിക്കു ലഭിക്കുന്നുണ്ട്.

وَلَنْ يَفُوتَ الْغِنَى مِنْهُ يَدًا تَرِبَتْ إِنْ الْحَيَا يُنْبِتُ الْأَزْهَارَ فِي الْأَكْمِ
 ചോദിക്കുന്നവന്റെ കരം അവിടുന്ന് തട്ടിമാറുകയില്ല. കുന്നിൻപ്രദേശങ്ങളിൽ
 പൂച്ചെടികളെ മുളപ്പിക്കുന്ന വൃഷ്ടി പോലെയാണ് അവിടുത്തെ ഔദാര്യം.

وَلَمْ أَرِدْ زَهْرَةَ الدُّنْيَا الَّتِي اقْتَطَفَتْ يَدًا زُهَيْرٍ بِمَا أَتَى عَلَى هَرَمِ
 'ഹരിമിനെ' വാഴ്ത്തിപ്പാടിയ സുഹൈറിനു ലഭിച്ചതുപോലെയുള്ള ഭൗതിക നേട്ടങ്ങളല്ല
 ഞാനാശിക്കുന്നത്.

في المناجات وعرض الحاجات

يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أَلْوَدِّ بِهِ   سِوَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمِيمِ

സൃഷ്ടികളിൽ ശ്രേഷ്ഠനായ മഹാത്മാവേ, ഭയാനകമായ സംഭവം നടക്കുന്ന നാളിൽ (മഹശരീൽ) അങ്ങല്ലാതെ എനിക്കാര്യം തുണ?

وَلَنْ يَضِيقَ رَسُولَ اللَّهِ جَاهُكَ بِي   إِذَا الْكَرِيمُ تَجَلَّى بِاسْمِ مُنْتَقِمِ

നാൾ, ദൈവ ദൂതന്റെ മഹനീയ പദവി ശിക്ഷകളുമായി ജഗന്നിയാവാവൂ പ്രത്യക്ഷനാകും കാരണമായി എന്റെ ഞെരുക്കം ഇല്ലാതാവൂ

فَإِنَّ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرَّتْهَا   وَمِنْ غُلُومِكَ عِلْمَ اللَّوْحِ وَالْقَلَمِ

ഇഹവും പരവും അവിടുത്തെ ഒഴദാര്യം. 'ഖലമി'നെയും 'ലഘമി'നെയും കുറിച്ചു അങ്ങങ്ങക്കുറിയുണ്ട്.

يَا نَفْسُ لَا تَفْنَيْ مِ مِنْ زَلَّةٍ عَظُمَتْ   إِنَّ الْكِبَائِرَ فِي الْغُفْرَانِ كَاللَّمَمِ

മനസ്സേ, മഹാപാപങ്ങളേയോർത്തു നിരാശപ്പെടാതെ. ചെറിയ കുറ്റങ്ങളെപ്പോലെ വലിയ കുറ്റങ്ങളും പൊറുക്കപ്പെടും.

لَعَلَّ رَحْمَةً رَبِّي حِينَ يَقْسِمُهَا   تَأْتِي عَلَى حَسَبِ الْعُضْيَانِ فِي الْقِسْمِ

എന്റെ രക്ഷിതാവ് അനുഗ്രഹങ്ങൾ പങ്കുവെക്കുമ്പോൾ എന്റെ അനുസരണക്കേടിന്റെ തോതനുസരിച്ചുള്ള വീതം എനിക്കും ലഭിച്ചേക്കും.

يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُنْعَكِسٍ   لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُنْخَرَمٍ

റബ്ബേ! എന്റെ പ്രത്യാശയെ നിരാകരിക്കരുതേ. എന്റെ വിചാരണയെ നിരാശയുളവാക്കുന്ന വിധത്തിൽ കലാശിപ്പിക്കരുതേ.

وَالطُّفْ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارَيْنِ إِنَّ لَهُ   صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَنْهَزِمِ

പടച്ചവനേ, ഇരുഭവനങ്ങളിലും നിന്റെ അടിമകളോടു ദാക്ഷിണ്യം കാണിക്കുക. ആപത്തു വരുമ്പോൾ കൈവിട്ടു പോകുന്ന ക്ഷമയാണേൻറത്.

وَأَنْذَنْ لِسُحْبِ صَلَاةٍ مِنْكَ دَائِمَةٍ   عَلَى النَّبِيِّ بِمُنْهَلٍ وَمُنْسَجِمِ

നിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്റെ മേഘങ്ങൾ സദാ നീ നബി صلى الله عليه وسلم യുടെ മേൽ ശക്തിയായും ഇടമുറിയാതെയും വർഷിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാലും.

مَا رَنَحَتْ عَذْبَاتِ الْبَانِ رِيحُ صَبَا   وَأَطْرَبَ الْعَيْسَ حَادِي الْعَيْسِ بِالنَّعَمِ

കിഴക്കൻ കാറ്റ് 'ബാൻ' മരച്ചില്ലകളെ ഉലയ്ക്കുകയും ഒട്ടകസവാരിക്കാരന്റെ പാട്ട് ഒട്ടകങ്ങളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്തോളം അവരിൽ അനുഗ്രഹം ചൊരിയുക.

ثُمَّ الرِّضَا عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعَنْ عُمَرَ   وَعَنْ عَلِيٍّ وَعَنْ عُثْمَانَ ذِي الْكَرَمِ

രൂഷി الله ഉസ്മാൻ സമാദരണീയനായ ഉസ്മാൻ അലി സമാദരണീയനായ ഉമർ, അബൂബക്കർ, ഉമർ, അലി എന്നിവരിലും ഭവിക്കട്ടെ.

سَعْدِ سَعِيدِ زُبَيْرِ طَلْحَةَ وَأَبِي   عُيَيْدَةَ وَأَبْنِ عَوْفٍ عَاشِرِ الْكَرَمِ

സഅദ്, സഇയദ്, സുബൈർ, ത്വൽഹ, അബൂ ഉബൈദ, അബ്ദുരഹ്മാനുബ്നു ഒഘഫ് രൂഷി الله അടക്കം പത്തു ശ്രേഷ്ഠരിലും.

وَالْآلِ وَالصَّحْبِ ثُمَّ التَّابِعِينَ فَهُمْ   أَهْلُ الثَّقَى وَالنَّقَى وَالْحِلْمِ وَالْكَرَمِ

നബി കുടുംബത്തിലും അനുചരൻമാരിലും ശേഷം ഒഴദാര്യത്തിന്റെയും സഹനത്തിന്റെയും വിശുദ്ധിയുടെയും തഖ്വയുടെയും ഉടമകളായ പിൻകാമികളിലും.

وَاعْفِرْ إِلَهِي لِكُلِّ الْمُسْلِمِينَ بِمَا يَتْلُوهُ فِي الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى وَفِي الْحَرَمِ

എന്റെ രക്ഷിതാവേ, ഹറം ശരീഫിലും അഖ്സാ പള്ളിയിലും പാരായണം ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന്റെ ബർക്കത്തുകൊണ്ട് എല്ലാ മുസ്ലിമിങ്ങൾക്കും നീ മാപ്പ് നൽകണേ.

بِحَاهِ مَنْ بَيْتُهُ فِي طَيْبَةِ حَرَمٍ وَأَسْمُهُ قَسَمٌ مِنْ أَعْظَمِ الْقَسَمِ

ഒരു നബിയുടെ സ്ഥാനം കൊണ്ട്. അവിടുത്തെ വീട് മദീനയിൽ ഹറമാണ്. അവിടുത്തെ പേര് സത്യവാചകങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മഹത്വമേറിയതാണ്..

وَهَذِهِ بُرْدَةُ الْمُخْتَارِ قَدْ خْتِمَتْ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ فِي بَدْءٍ وَفِي خَتْمٍ

ശ്രേഷ്ഠരായ നബി صلى الله عليه وسلم യുടെ പേരിലുള്ള ബുർദ ഇവിടെ അവസാനിക്കപ്പെട്ടു. ആദ്യവും അന്ത്യവും അല്ലാഹുവിനാണ് സർവ്വ സ്തുതിയും.

أَيَّانَهَا قَدْ أَتَتْ سِتِّينَ مَعِ مِائَةٍ فَرَجَّحَ بِهَا كَرْبَنَا يَا وَاسِعَ الْكَرَمِ

അതിലെ വരികൾ നൂറി അറുപതാണ്. പ്രവിശാലമായ ഓദാര്യവാനേ, ഇവ കാരണമായി ഞങ്ങളുടെ വിഷമങ്ങൾ നീ അകറ്റിത്തരണേ.

يَا رَبِّ بِالْمُصْطَفَى بَلَّغْ مَقْاصِدَنَا وَاعْفِرْ لَنَا مَا مَضَى يَا وَاسِعَ الْكَرَمِ

അല്ലാഹുവേ, മുസ്തഫാ മുഖേന ഞങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെ നീ പൂർത്തീകരിച്ചു തരേണമേ, വിശാലോദാരനായ നാഥാ, മുൻകഴിഞ്ഞ പാപങ്ങളെല്ലാം ഞങ്ങൾക്കു നീ പൊറുത്തു തന്നാലും.

തയ്യാറാക്കിയത്: ഹുസൈൻ ബാഖവി, പൊന്നാട്.
hussainbaqawi@yahoo.com

رتبه الراجي لعفو ربه الكريم حسين الباقي غفر الله له ولمن ساعده في إصداره ولوالدينا ولأساتيدنا
ولجميع المسلمين آمين

സുഹൃത്തുക്കളെ പുണ്യമേറിയ ഈ ഖസവീദത്തുൽ ബുർദയെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു തയ്യാറാക്കിയ ബഹു : ഹുസൈൻ ബാഖവി അവർകൾക്കും ഈ വിനീതനും മരണപ്പെട്ട് പോയ എന്റെ പിതാവിനും മറ്റ് വേണ്ടപ്പെട്ടവർക്ക് വേണ്ടിയും നിങ്ങളുടെ വിലയേറിയ സമയത്തുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് വളരെയധികം അർപ്പിക്കുന്നു....., അബ്ദുല്ല ചെറുമ്പ

www.islamkerala.com
E-mail :abdulla_cherumba@yahoo.com
Mobile : 0091 9400534861